

דין חרש והקורא ולא השמיע לאזנו

משנה (אפשרות א): לא יוצא אף בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות א): יוצא בדיעבד.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.

תנן התם: הכל כשרים לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן, ורבי יהודה מכשיר בקטן.
מאן תנא חרש דיעבד נמי לא? - אמר רב מתנה: רבי יוסי היא, דתנן: הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו - יצא, דברי ר' יהודה. רבי יוסי אומר: לא יצא.

משנה (אפשרות ב): יוצא בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות א): יוצא בדיעבד.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.

וממאי דרבי יוסי היא, ודיעבד נמי לא? דלמא רבי יהודה היא, ולכתחלה הוא דלא, הא דיעבד - שפיר דמי! - לא סלקא דעתך, דקתני חרש דומיא דשוטה וקטן, מה שוטה וקטן דיעבד נמי לא, אף חרש - דיעבד נמי לא. - ודילמא הא כדאיתא והא כדאיתא! - ומי מצית לאוקמה כרבי יהודה והא מדקתני ספא: רבי יהודה מכשיר בקטן - מכלל דרישא לאו רבי יהודה היא. - ודילמא כולה רבי יהודה היא, ותרי גווני קטן, וחסורי מחסרה והכי קתני: הכל כשרין לקרות את המגילה חוץ מחרש שוטה וקטן, במה דברים אמורים - בקטן שלא הגיע לחנוך, אבל קטן שהגיע לחנוך - אפילו לכתחלה כשר, שרבי יהודה מכשיר בקטן.

משנה (אפשרות ב): יוצא בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות א): יוצא בדיעבד.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.
ר"י בריה דרשב"ז: יוצא לכתחילה.

במאי אוקימתא - כרבי יהודה, ודיעבד אין לכתחלה לא. אלא הא דתני ר"י בריה דרבי שמעון בן פזי: חרש המדבר ואינו שומע - תורם לכתחלה, מני? לא רבי יהודה ולא רבי יוסי, אי רבי יהודה - דיעבד אין, לכתחלה לא. אי רבי יוסי - דיעבד נמי לא!

משנה (אפשרות א): לא יוצא אף בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות ב): יוצא לכתחילה.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.
ר"י בריה דרשב"ז: יוצא לכתחילה.
ברייתא של ברהמ"ז: יוצא בדיעבד.

אלא מאי - רבי יהודה ואפילו לכתחלה נמי? אלא הא דתניא: לא יברך אדם ברכת המזון בלבו, ואם בירך - יצא, מני? לא רבי יהודה ולא רבי יוסי. אי רבי יהודה - הא אמר אפילו לכתחלה נמי, ואי רבי יוסי - הא אמר אפילו דיעבד נמי לא!

משנה (אפשרות א): לא יוצא אף בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות ב): יוצא לכתחילה.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.
ר"י בריה דרשב"ז: יוצא לכתחילה.
ברייתא של ברהמ"ז: יוצא בדיעבד.
ר' יהודה בשם ראב"ע: יוצא בדיעבד.
ר' מאיר: יוצא לכתחילה.

לעולם רבי יהודה היא, ואפילו לכתחלה נמי, ולא קשיא; הא - דידיה, הא - דרביה. דתניא, אמר רבי יהודה משום רבי אלעזר בן עזריה: הקורא את שמע צריך שישמיע לאזנו, שנאמר: שמע ישראל. אמר לו רבי מאיר: הרי הוא אומר אשר אנכי מצוך היום על לבבך - אחר כוונת הלב הן הן הדברים.

משנה (אפשרות ב): יוצא בדיעבד.
ר' יהודה (אפשרות א): יוצא בדיעבד.
ר' יוסי: לא יוצא אף בדיעבד.
ר"י בריה דרשב"ז: יוצא לכתחילה.
ברייתא של ברהמ"ז: יוצא בדיעבד.
ר' יהודה בשם ראב"ע: יוצא בדיעבד.
ר' מאיר: יוצא לכתחילה.

השתא דאתית להכי, אפילו תימא רבי יהודה כרביה סבירא ליה. ולא קשיא הא רבי יהודה הא רבי מאיר.